

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za udruge

KLASA: 230-02/24-01/1

URBROJ: 50419-25-87

Zagreb, 31. ožujka 2025.

ZAPISNIK

S 13. SJEDNICE SAVJETA INICIJATIVE PARTNERSTVO ZA OTVORENU VLAST

**održane 11. ožujka 2025. (utorak) u 12:00 sati
u Velikoj multimedijalnoj dvorani Ministarstva vanjskih i europskih poslova (MVEP)**

PRISUTNI:

Predsjednica: Andreja **Metelko-Zgombić**, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (MVEP).

Članovi: Anita **Markić**, Povjerenica za informiranje (PI); Helena **Beus**, Ured za udruge Vlade RH (UZUVRH); Mateja **Matas**, Hrvatska zajednica županija (HZŽ); Oriana **Ivković Novokmet**, Gong; dr.sc. Branko **Stanić**, Institut za javne financije (IJF); Melisa **Skender**, Hrvatsko novinarsko društvo (HND); Maja **Kočiš**, Hrvatska udruga za odnose s javnošću (HUOJ); Mario **Bajkuša**, Forum za slobodu odgoja (FSO),

Zamjenici članova: Igor **Vulje**, Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP); Jasminka **Martinović**, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP); Marko **Ercegović**, Udruga gradova u Republici Hrvatskoj (UG); Tamara **Šurina**, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (MPUDT); Robert **Šešerko**, Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO); Andrej **Dimitrijević**, (HND); Saša **Šegrt** (UZUVRH);

Ostali prisutni: Sanja **Šurina**, Hrvatski Sabor, Zrinka **Oreb**, Ured PI; Luka **Kovač**, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU); Korina **Francisković**, (FZOEU); Ivona **Mendeš Levak**, Neovisni mehanizam izvješćivanja (NMI); Uroš **Matijašević**, MVEP.

Dnevni red

1. Usvajanje Zapisnika s 12. sjednice održane 29. studenog 2024. godine
2. Izrada 5. Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast
3. Razno

Sjednicu je otvorila i vodila predsjednica Savjeta **Andreja Metelko-Zgombić**, državna tajnica u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Predsjednica Savjeta pozdravila je sve prisutne predstavnike tijela državne uprave (TDU), drugih institucija i organizacija te izabrane predstavnike organizacija civilnoga društva (OCD). Nakon toga predstavila je dnevni red, koji je sudionicima prethodno dostavljen putem e-maila zajedno s drugim

materijalima za sjednicu. Nije bilo prijedloga promjena i dopuna dnevnog reda, pa je konstatirala da je dnevni red usvojen konsenzusom. S obzirom da su i na ovoj sjednici prisutni neki novi članovi, odnosno zamjenici članova te gosti, predložila je da se uvodno svi prisutni ukratko predstavljaju.

Nakon predstavljanja svih prisutnih, gđa Metelko-Zgombić zamolila je gđu Ivonu **Mendeš Levak**, predstavnicu Neovisnog mehanizma izvješćivanja (NMI) POV-a da ukratko predstavi rad NMI-a, odnosno informacije koje mogu pomoći u promišljanju i izradi novog Nacionalnog akcijskog plana (NAP) POV-a.

Gđa Mendeš Levak pojasnila je da NMI u pravilu izrađuje sva izvješća vezana uz pojedini Akcijski plan (AP): prije 2 godine izrađeno je izvješće vezano uz oblikovanje 4. AP POV-a, a međuvremenu i izvješće o njegovoj provedbi, koje će uskoro, nakon 2 ciklusa vanjskih komentara, biti proslijeđeno Savjetu POV inicijative na interne komentare, uz rok za očitovanja od 21 dan. Nakon eventualnih očitovanja, na stranicama globalne POV inicijative otvorit će se javno savjetovanje u trajanju od 2 tjedna, a nakon toga Izvješće NMI-a postat će službeno. Gđa Mendeš Levak je ukratko izložila glavne nalaze Izvješća:

- većina mjera (12 od 16) u potpunosti je, ili većim dijelom provedena.
- mjera koje su ostvarile tzv. „rane rezultate“, odnosno utjecale na promjenu praksi, politika ili institucionalnog uređenja u smislu povećanja transparentnosti i participacije (kao vrijednosti za koje se Partnerstvo zalaže), pri čemu se ta promjena ocjenjuje i kao trajna, bilo je 7 od 16.
- u izvješću su po prvi puta istaknute mjere s tzv. „ranim rezultatima“, a ocijenjeno je da su takve bile dvije mjere: fiskalna transparentnost i zakonodavstvo kojim se regulira lobiranje.
- posebna kategorija izvješća su mjere sa „značajnim rezultatima“, među kojima se ponovo ističe mjera vezana uz lobiranje.
- s obzirom na navedene kategorije, dvije mjere (fiskalna transparentnost i lobiranje) detaljnije su razrađene od ostalih.
- Izvješće na početku donosi ključna zapažanja, odnosno 5 tzv. naučenih lekcija:
 - preporučuje se da su mjere budu pažljivo izabrane, konkretne i ambiciozne, jer ambicioznost podiže entuzijazam svih uključenih dionika jer jasno pokazuje korist za društvo i ohrabruje daljnje djelovanje .
 - jedan od pozitivnih učinaka 4. AP-a bila je promocija POV-a na lokalnoj razini, odnosno suradnja s lokalnim jedinicama: i u Hrvatskoj sada jedna jedinica lokalne samouprave (Grad Zagreb) sudjeluje u POV inicijativi.
 - postupak izrade novog NAP-a preporučuje se povezati s aktualnim procesom pristupanja Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), kako bi mjere imale snažnu antikorupcijsku dimenziju i bile utemeljene na dokazima. Ovaj proces predstavlja dodatnu priliku za ambicioznije mjere NAP POV-a, kojima se može podržati proces pristupanja OECD-u.

Zaključno, gđa Mendeš Levak je napomenula da se izvješće proteže na dvadesetak stranica i izrazila nadu da će preporuke biti korisne Savjetu u izradi novog NAP-a.

Predsjedavajuća, gđa Metelko-Zgombić, zahvalila je gđi Mendeš-Levak te nastavila s izlaganjem točaka dnevnog reda.

Ad 1. Usvajanje Zapisnika s 12. sjednice održane 29. studenoga 2024. godine

Prva točka dnevnoga reda bila je usvajanje Zapisnika s 12. sjednice Savjeta. Predsjedavajuća je navela da na nacrt Zapisnika, koji je dostavljen članovima i zamjenama članova Savjeta uz poziv na sjednicu,

nisu zaprimljeni komentari niti ispravke te upitala prisutne imaju li kakvih primjedbi ili komentara. Budući da komentara i primjedbi na nacrt Zapisnika nije bilo, predložila je da se Zapisnik prihvati poštujući dosadašnju dobru praksu konsensualnoga odlučivanja.

Zapisnik je prihvaćen konsenzusom.

Ad 2. Izrada 5. Nacionalnog akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast

Predsjedavajuća **Metelko-Zgombić** otvorila je 2. točku dnevnog reda i istaknula da je cilj današnje sjednice utvrditi ključne mjere budućeg NAP POV-a. Nakon sastanka nositelji tih mjera trebali bi mjere dodatno dodatno razraditi. U radnom materijalu koji je poslan članovima Savjeta sadržano je 12 mjera raspoređenih u nekoliko područja, od kojih je jedno područje novo, a vezano je uz zaštitu okoliša. Nakon uvoda zamolila je Sašu Šegrt da ukratko provede prisutne kroz predložene mjere, te pozvala prisutne da zatim daju svoje komentare, a nakon sjednice se i u pisanom obliku očituju o mjerama.

Saša **Šegrt** je pojasnila da je poslani nacrt dorađen prema Zapisniku s 12. sjednice sukladno zaprimljenim komentarima i rezultatima bilateralnih sastanaka održanih s dijelom članova Savjeta. Od važnijih promjena, izostavljena je aktivnost vezana uz prijedlog izrade Strategiju otvorene vlasti, s obzirom da je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (MPUDT) izvijestilo kako je u razgovorima s OECD-om zaključeno da su područja koja bi takav strateški dokument uključivao već pokrivena drugim strateškim dokumentima. U ovu verziju uključeni su i neki od komentara koje je Ured za udruge Vlade RH (UZUVRH) zaprimio od različitih tijela, primjerice od Ureda Povjerenice za informiranje (PI). U nacrt je dodana i tablica zaprimljena od PI s prijedlozima aktivnosti koje se odnose na mjeru 1 – Unaprjeđenje prava na pristup informacijama, koje bi trebalo uključiti pri razradi mjere. Od nekih tijela, primjerice, Državnog izbornog povjerenstva (DIP) UZUVRH je zaprimio informaciju da se načelno slažu s predloženim elementima, tako će se nakon sjednice ta tijela zamoliti da detaljnije razrade i opišu predložene mjere. S obzirom da povratne informacije nisu dobivene od svih tijela, a u nekim slučajevima njihovi predstavnici nisu ni danas na sjednici, UZUVRH će ih kontaktirati naknadno. Primjerice, za daljnju razradu moguće mjere vezane uz medije i podršku istraživačkom novinarstvu, nužno je očitovanje Ministarstva kulture i medija (MKM), koje je trenutno navedeno kao sunositelj mjere, dok je UZUVRH naveden kao nositelj, premda je stav UZUVRH-a da bi za uspješnu provedbu mjere trebalo biti obrnuto. Nakon uvodnog pojašnjenja Saša Šegrt je predložila da prisutni daju komentare na poslani dokument: mjere oko kojih postoji suglasnost njihovi nositelji bi nakon toga mogli razraditi, dok bi za mjere koje i dalje budu nedefinirane, trebalo dogovoriti daljnji način rada i usuglašavanja. Podsjetila je da bi fokus NAP-a trebao biti na promjenama i rezultatima, odnosno da NAP ne treba sadržavati veliki broj mjera, već manji broj konkretnih mjera.

Predsjedavajuća je zatim otvorila raspravu.

Za riječ se javila Oriana **Ivković Novokmet** (Gong), koja se osvrnula na aktivnost PI „Izrada aplikacije za podnošenje zahtjeva za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija tijelima javne vlasti (internetske stranice Povjerenika za informiranje)“. Izrazila je mišljenje da za tom aktivnosti nema potrebe, s obzirom da takva aplikacija već postoji, pa bi njezina izrada predstavljala neracionalno trošenje javnih sredstava. Naime, aplikacija ImamoPravoZnati (imamopravoznati.org), koju je Gong pokrenuo još 2015. godine odgovara predloženom, a izrađena je u otvorenom kôdu. Gđa Ivković-Novokmet je podsjetila da je smisao POV-a upravo u sinergiji i suradnji između različitih sektora, te predložila da se aktivnost promijeni, odnosno preoblikuje u unaprjeđenje

postojeće aplikacije, umjesto da se javni novac koristi za izradu nove aplikacije, s istim značajkama kao i već postojeća.

Melisa **Skender** (HND) podržala je Gongov prijedlog, dodavši da je aplikacija ImamoPravoZnati nastala na programu (besplatnom softveru) Alavатели, koji se koristi u velikom broju europskih zemalja, kao i zemalja na drugim kontinentima. Gđa Skender je podržala mišljenje da nema potrebe plaćati izradu novog, vjerojatno skupog softvera, jer dokazana aplikacija u otvorenom formatu postoji. Dodala je da postoji prethodna dobra suradnja između Gong-a i Ureda PI.

Također, vezano uz aktivnosti edukacija za novinare, koje su predviđene u okviru mjere 1 – Unaprjeđenje prava na pristup informacijama, gđa Skender je podsjetila da je na jednoj od prethodnih sjednica Savjeta istaknuto kako novinari koji koriste Zakon o pravu na pristup informacijama (ZPPI) u svom radu već imaju dosta visoko znanje o tome, dok one koji ga ne koriste ta tematika očigledno niti ne zanima. Stoga bi bilo korisnije organizirati edukacije i radionice o tome koji setovi podataka postoje, kako te podatke najbolje koristiti, tj. kako koristiti otvorene podatke te proaktivno objavljene podatke. Dodala je da je u vezi toga već HND kontaktirao Ured PI, koji je ukazao da je za takve aktivnosti nadležno MPUDT. Stoga je predložila da se u okviru mjere 5 – Otvorenost i transparentnost medija, odnosno aktivnosti 5.1 - Osnaživanje novinara i organizacija civilnog društva za korištenje otvorenih podataka, gdje trenutno nije naveden nositelj aktivnosti, predloži da to bude MPUDT.

Kada je riječ o aktivnosti 1.3 – Povećanje objavljenih skupova podataka na Portalu otvorenih podataka, HND je predložio da bude uključen kao jedan od suradnika, osobito vezano uz radionice s novinarima na otvorene podatke.

Vezano uz mjeru 2 – Poticanje otvaranja skupova podataka koji su identificirani kao visokovrijedni skupovi za tijela državne uprave, gđa Skender je istaknula da bi HND također volio biti jedan od suradnika u provedbi te mjere, odnosno sudjelovati u identifikaciji takvih skupova podataka, koji će zatim biti objavljeni na Portalu otvorenih podataka.

Istaknula je da je HND također zainteresiran za aktivnost 4.4 - Uvođenja obveze financiranja medija iz proračuna, gdje su kao nositelji aktivnosti navedeni Ministarstvo financija i Ministarstvo kulture i medija (MKM). S obzirom da predstavnici tih tijela nisu bili prisutni na sjednici, gđa Skender je konstatirala da bi o toj mjeri trebalo naknadno raspravljati i razraditi je. Dodala je da su u Savjetu predstavnici Udruge gradova i Udruge županija, a budući da je HND već razvio modele financiranja lokalnih medija koje neki gradovi (poput Zagreba, Splita ili Makarske) već koriste, predložila je da dio članova Savjeta zainteresiran za ovu temu na zasebnom sastanku razmijeni iskustva i stajališta i usuglasi zajednički prijedlog mjere.

Za riječ se javila gđa **Šegrt**, koja je vezano uz aktivnost 5.1 – Osnaživanje novinara i organizacija civilnog društva za korištenje otvorenih podataka navela da je MPUDT izvorno bio naveden kao nositelj aktivnosti, no na bilateralnom sastanku održanom između dvije sjednice predstavnici MPUDT-a su izrazili mišljenje da Ministarstvo ne bi trebalo biti nositelj ove aktivnosti te predložila da predstavnica MPUDT možda dodatno pojasni stajalište Ministarstva.

Gđa **Skender** je napomenula da bi bilo korisno kada bi tijela javne vlasti koja već imaju objavljene otvorene podatke (primjerice, zemljišne knjige, podaci Fina-e o godišnjim financijskim izvješćima, ili najavljeni registar dodjele financijskih sredstava) organizirala radionice na kojima bi novinare, a time posredno i širu javnost, upoznali s dostupnim setovima otvorenih podataka. Time bi se potaknulo veće korištenje objavljenih podataka, a pobudio bi se i interes za dodatno otvaranje podataka, što je u duhu POV inicijative. Budući da ZPPI propisuje proaktivnu objavu podataka i otvorenost podataka,

u slučaju da MPUDT ne vidi svoju ulogu u tim aktivnostima, predložila je da Ured PI ponovo razmotri preuzimanje koordinacije ove aktivnosti. Dodala je da bi se HND vrlo aktivno uključio u provedbu te izrazila uvjerenje da bi i brojne organizacije civilnog društva (OCD) bile zainteresirane za sudjelovanje, navevši kao primjer Udrugu Biom koja često traži okolišne podatke. Napomenula je da je na nedavno održanim Danima otvorenih podataka u organizaciji Gongga, održana radionica na kojoj je Mašenjka Bačić, istraživačka novinarka portala Oštro, objašnjavala kako doći do zemljišno-knjižnih podataka i podataka o nekretninama, što je pobudilo veliki interes i novinara, ali i šire javnosti. Zaključno, gđa Skender je izrazila interes HND-a u uključivanje u razradu mjere 9 – Unaprjeđenje normativnog okvira za sprečavanje korupcije, koja je usmjerena na proširenje podrške za OCD-e, uključujući osiguranje sredstava za istraživačko novinarstvo, u slučaju da se MKM pozitivno očituje o njoj.

Andrej **Dimitrijević** (HND) upitao je jesu li predstavnici SDURDD-a prisutni na sjednici. Na to je Tamara **Šurina** (MPUDT) pojasnila da je nekadašnji SDURDD pripojen MPUDT-u te da je u tijeku process očitovanja Ministarstva o prijedlogu sastava predstavnika tijela u Savjetu, sukladno prijedlozima s 12. sjednice Savjeta. Pojasnila je da se ne može očitovati u ime predstavnika područja digitalne transformacije (nekadašnjeg SDURDD-a) oko preuzimanja aktivnosti vezanih uz otvorene podatke. G. Dimitrijević je nastavio s izlaganjem, upozorivši na neprilagođenost Portala otvorenih podataka korisnicima: istaknuo je brojne teškoće pri pretraživanju, osobito putem mobitela te zastarjelost značajnog dijela podataka. Zaključno je istaknuo da nije dovoljno da aplikacije, pa tako i moguća nova aplikacija PI, postoje, već da moraju biti uistinu korisne.

Anita **Markić** (PI) je navela da rasprava dovodi u vezu različite stvari, te istaknula da je prema zakonu za otvorene podatke nadležno tijelo državne uprave u čijem djelokrugu je digitalna transformacija: slijedom toga to je bivši SDURDD, odnosno danas MPUDT. Portal otvorenih podataka je državni portal za kojeg je također nadležan taj dio MPUDT-a, a na tom Portalu se, prema ZPPI-u, objavljuju otvoreni podaci. PI stoga ne može komentirati navedene poteškoće. Nastavno na prijedlog gđe Skender o radionicama za novinare o korištenju otvorenih podataka, gđa Markić je objasnila da PI nema ni mogućnosti ni kapacitete da bude nositelj takvih aktivnosti, budući da svako pojedino tijelo koje ima registre i baze otvara svoje podatke i čini ih podobnim za ponovnu uporabu. Riječ je o specifičnim tehničkim kapacitetima, te bi stoga nositelj trebao biti netko tko ima veze s tehničkim dijelom posla, kako bi od svakog vlasnika otvorenih podataka mogao tražiti da se uključi u provedbu pojedine edukacije. Pojasnila je da je nadležnost PI u pogledu otvorenih podataka propisana zakonom: PI je drugostupanjsko tijelo za žalbe. Radionice za novinare koje PI organizira već nekoliko godina, uvedene su upravo na traženje novinara, a usmjerene su na postupanje po ZPPI-u. U 2024. godini te radionice su imale slabiji odaziv, ali to ne znači da bi sadržaj tih radionica trebalo jednostavno usmjeriti na otvorene podatke. Vezano uz aplikaciju za podnošenje zahtjeva za pristup informacijama, PI je predvidio njezinu izradu zbog potrebe za nadogradnjom vlastitog informacijskog sustava, s obzirom da Hrvatskom saboru podnosi godišnje izvješće o provedbi ZPPI-a za prethodnu godinu. PI smatra da se kao državno tijelo treba povezati na državnu informacijsku infrastrukturu, što će izgledno biti i obveza svih državnih tijela po Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi, koji bi uskoro trebao ići u drugo čitanje.

Melisa **Skender** je istaknula da ne postoje prepreke da se podaci s postojeće platforme Imamo pravo znati dostave Uredu PI te ponovo izrazila mišljenje da nema potrebe za razvojem posebnog informacijskog sustava s obzirom da već postoji informacijski sustav u otvorenom kodu. Dodala je da se i u ZPPI-u zagovara korištenje otvorenog koda kada se govori o otvorenim podacima te zaključila da je svrsishodnije održavati postojeću platformu.

Nadovezala se Oriana **Ivković Novokmet** rekavši da se u POV inicijativi govori o suradnji civilnog

društva i tijela javne vlasti. Potvrdila je da je Gong otvoren za suradnju i pružanje svih podataka, a kada je riječ o platformi Imamo pravo znati, podatke ne treba ni tražiti jer su oni javno dostupni: klikom na bilo koje tijelo vidljivo je koliko je to tijelo zaprimilo zahtjeva i kakav je njihov status. Platformu održava Gong, ali ona je na raspolaganju svim građanima, koji slobodno mogu koristiti sve podatke.

S obzirom na brojna otvorena pitanja, predsjedavajuća Andreja **Metelko-Zgombić** je zatim predložila da se članovi Savjeta zainteresirani za ovu mjeru nakon sjednice okupe na sastanku u užem sastavu i pokušaju usuglasiti prijedlog. Dodala je da je tijekom sastanka otvorila Portal otvorenih podataka, na kojemu sada postoji 2.818 skupnih podataka i niz tijela koja nude te podatke, tako da se čini da u ovom trenutku Portal funkcionira.

Andrej **Dimitrijević** je pojasnio da Portal sadrži dosta skupova podataka, ali nije lako pretraživ, te da je pitanje koliki dio dostupnih informacija je relevantan. Istaknuo je da je tijekom nedavnog posjeta naišao na grafički prikaz prema kojemu je 90% tih podataka bilo zastarjelo, dodavši da zastarjeli podaci nisu upotrebljivi, osobito novinarima. Dodao je da je često problem pronaći informacije na različitim stranicama javnih tijela, te kao primjer naveo stranicu Vlade na kojoj su materijali navedeni po brojevima te ih je potrebno pojedinačno otvarati kako bi se vidjelo o kojoj se odluci radi, umjesto da se iz naziva dokumenta vidi o kojoj odluci se radi. Na kraju, g. Dimitrijević je naveo da se zbog nemogućnosti pronalaženja dokumenata često mora obraćati tijelima i izravno tražiti podatke, a ako se tijela ogлуše na zahtjeve i Uredu PI, što predstavlja opterećenje za sve strane i usporava postupak dolaženja do podataka.

Branko **Stanić** (IJF) nadovezao se na problem pojedinačnih podataka vezano uz mjeru fiskalne transparentnosti. Istaknuo je da su u nacrtu NAP-a navedene aktivnosti koje se nastavljaju iz prethodnog AP-a. Istaknuo da je IJF predložio tri dodatne mjere te izrazio nadu da će one biti uključene u novi NAP. Mjere koje je predložio IJF su: redovito godišnje publiciranje godišnjeg izvješća Ministarstva financija, redovito mjesečno publiciranje statističkih prikaza (što se objavljivalo do 2019. godine) te najbitnije, objavljivanje konsolidiranih proračuna na lokalnoj razini. Naime, na Portalu Sustava državne riznice postoji Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, u kojem je trenutno omogućen pristup pojedinačnim podacima proračunskih korisnika (subjekt po subjekt: npr. vrtić, škola, knjižnica, itd), no ne postoji sveobuhvatna baza podataka koja bi sadržavala sve proračunske korisnike na jednom mjestu. Takvi proračuni su konsolidirani proračuni i oni uključuju i proračune općina i gradova. Na internetskim stranicama Ministarstva financija trenutno postoji baza podataka o nekonsolidiranim proračunima (samo općina i gradova) a IJF se zalaže za još jednu bazu podataka, koja će uključiti proračunske korisnike.

Na izlaganje g. Stanića nadovezala se gđa Mateja **Matas** (HZŽ) i istaknula da je proračun županija konsolidiran, odnosno sadrži podatke o svim proračunskim korisnicima. Izvješće o proračunu i Konsolidirano izvješće županije su obvezne dostaviti u Ministarstvo financija.

G. **Stanić** se složio da IJF upravo to i predlaže, da se podaci koji se dostavljaju, objave u sumarnom obliku, sa svim općinama i gradovima na jednom mjestu.

Gđa **Matas** se zatim nadovezala na mjeru 2 – Poticanje otvaranja skupova podataka koji su identificirani kao visokovrijedni skupovi za tijela državne uprave, odnosno aktivnost A.2.2. – Edukacija za službenike državne uprave o objavljivanju otvorenih podataka, te izrazila mišljenje da bi te edukacije trebalo je proširiti na sva tijela javne vlasti koja su obveznici dostavljanja tih otvorenih podataka. Pojasnila je da su županije i gradovi također dužni objavljivati i dostavljati otvorene podatke, te bi i službenicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) takve

edukacije bile korisne. Na kraju, zatražila je pojašnjenje na što se odnosi aktivnost 4.3 – Proširena objava proračunskih podataka na svim razinama vlasti, s obzirom da mjera, odnosno aktivnosti nisu detaljnije opisane.

Gđa **Šegrt** je podsjetila da su na 12. sjednici predstavnice Ministarstva financija informirale Savjet da Ministarstvo razmatra prijedlog posve novih aktivnosti vezanih uz fiskalnu transparentnost, s obzirom da su dosadašnje aktivnosti već uhodane i nema ih potrebe ponavljati. S obzirom na ideje IJF-a iznesene na prošloj sjednici, a koje je na ovoj sjednici g. Stanić ponovo iznio, predložila je da se tijela zainteresirana za unaprjeđenje fiskalne transparentnosti (primarno Ministarstvo financija, IJF, ali i drugi zainteresirani) na zajedničkom užem sastanku pokušaju usuglasiti oko prijedloga mjera te ih zajednički oblikovati. Također, budući da je takav pristup već predložen i za mjeru vezanu uz unaprjeđenje prava na pristup informacijama, upitala je prisutne žele li da UZUVRH predlaže ili koordinira te sastanke, bilo uživo ili online, ili se zainteresirani mogu samostalno dogovoriti oko rada u manjim radnim grupama.

G. **Stanić** je izrazio uvjerenje da IJF i MF mogu interno dogovoriti. Gđa **Matas** je iskazala interes da se u rad te podskupine uključe i predstavnici zajednice županija i gradova (koji imaju radne skupine za financije), čime je radna skupina za fiskalnu transparentnost načelno dogovorena.

Vezano uz prijedlog mjere vezane uz pravo na pristup informacijama, predsjednica Andreja **Metelko-Zgombić** je istaknula da bi također u užem sastavu trebalo razmotriti može li se postojeća platforma koristiti ili unaprijediti kako bi zadovoljila zahtjeve PI, ili je zbog specifičnosti poslova potrebno izraditi nešto prilagođenije. Pozvala je predstavnike tijela i organizacija zainteresiranih za pravo na pristup informacijama i otvorene podatke da se izjasne. Gđa **Skender** se složila te predložila da se u užu radnu skupinu uključe i predstavnici digitalne transformacije iz MPUDT-a, s čime su se složili i predsjednica Savjeta, gospođa **Ivković Novokmet** i gđa **Markić**.

Sljedeći se za riječ javio g. Mario **Bajkuša** (FSO) i pojasnio da je predložene mjere promatrao iz segmenta građanstva i segmenata odgoja i obrazovanja. S obzirom da radi sa školama, redovito potiče učiteljice i učitelje na korištenje otvorenih podataka za vježbe koje povezuju građanski odgoj i obrazovanje, informacijsko-komunikacijske tehnologije i niz drugih tema. Stoga je, vezano uz aktivnost 1.3 - Povećanje objavljenih skupova podataka na Portalu otvorenih podataka predložio da se u naziv aktivnosti uključi riječ “obnavljanje” [javnih skupova podataka] jer su na Portalu neki skupovi zaista zastali u 2019. godini (primjerice, popis organizacija koje su dobivale potpore iz proračuna). Pohvalio je novu prezentaciju isplata iz proračuna, no predložio da se uz nju, ali i uz druge podatke omogućiti neki oblik vizualizacije, kako bi se oni približili građanima. Apelirao je da se u sve mjere uključi i pristupačnije oblikovani sadržaj (npr. Državni proračun za srednjoškolce; pravo na pristup informacijama za mlade, pravo na pristup informacijama za roditelje, itd.), po uzoru na Europsku uniju koja složene teme redovno predstavlja i na jednostavnom i pristupačnom jeziku (tzv. *youth friendly*). G. Bajkuša je također podijelio frustraciju učitelja, ali i drugih građana vezanu uz javno savjetovanje, kada na niz zaprimljenih komentara tijela u izvješću navode tek da su “primljeni na znanje” umjesto da ponude obrazloženja zbog čega neki prijedlog nije prihvaćen, te dodao da se takvim postupanjem podriva povjerenje u institut javnog savjetovanja. Na kraju se osvrnuo na aktivnost 12.2 – Podizanje razine znanja i vještina srednjoškolskih učenika o otvorenoj vlasti kroz nastavne programe, studentske posjete i edukativne posjete, te istaknuo da kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja (GOO) iz 2019. predstavlja temelj za rad s učenicima radi na temama poput borbe protiv korupcije, izgradnje integriteta, zalaganja za opće dobro, itd. Međutim, obzirom da GOO nije uveden kao nastavni predmet, već međupredmetna tema, u praksi on nije ‘usidren’ unutar nastavnog procesa. Stoga bi, da bi ta aktivnost bila uspješna, trebalo raditi na tome da se napravi pomak u segmentu nastavnog plana i programa, kako bi se osiguralo da uspješnost obrade ovih tema

ne ovisi o individualnom entuzijazmu učiteljica i učitelja. Zaključno, predložio je da se kao jedan od indikatora uspješnosti aktivnosti navede broj financiranih projekata (primjerice: 5) usmjerenih na podizanje znanja i vještina srednjoškolskih učenika o otvorenoj vlasti.

Sanja **Šurina** (Hrvatski sabor) podijelila je iskustva Hrvatskog sabora u provedbi aktivnosti osiguranja dugoročne održivosti POV-a, kroz podizanje razine znanja i vještina srednjoškolskih učenika o otvorenoj vlasti kroz nastavne programe studijske i edukativne posjete. Sabor je godišnje posjećivalo 15-16 tisuća učenika koji su sudjelovali u edukativnim posjetima i simuliranoj sjednici Sabora. Zbog obnove zgrade Sabora trenutno se posjeti ne mogu organizirati, ali Sabor će razmotriti mogućnost da se aktivnosti poput edukativnih radionica i susreta održe u tjednu unutar mjereca kada nema zasjedanja. Takve aktivnosti omogućuju da srednjoškolci, uglavnom maturanti, u neposrednom razgovoru sa zastupnicima saznaju kako funkcionira najviše predstavničko tijelo i pitati sve što ih zanima. Dodala je da je i u zadnjoj verziji Kurikuluma predmeta Politika i gospodarstvo (PIG) iz 2019. godine predviđeno održavanje simulacije sjednica u predstavničkim tijelima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, a različiti oblici političkog opismenjavanja mladih dio su Kurikuluma predmeta Povijesti, PIG-a, Hrvatskog jezika, kao i međupredmetne teme GOO. Na kraju, gđa Šurina je pohvalila prijedlog da zadnja mjera NAP-a bude održivost POV inicijative kroz rad s mladima.

Mario **Bajkuša** (FSO) je naveo da 70% i više učenika u Hrvatskoj pohađa strukovne škole. Stoga smatra da bi trebalo napraviti detaljnu analizu koliko su u strukovnim školama vrijednosti i sadržaji vezani uz otvorenu vlast zastupljeni u praksi. G. Bajkuša je napomenuo da bi svi građani trebali biti upoznati s odredbama Ustava, funkcioniranjem tijela državne uprave, čemu služi Državni proračun, i sl. te ponovio uvjerenje da bi bilo bolje kada bi GOO postojao kao zaseban predmet, a ne da uključivanje i način obrade tih sadržaja ovise o osobnom angažmanu učiteljica i učitelja.

Sanja **Šurina** (Hrvatski sabor) je dodala da će, prema konačno usvojenom rješenju, predmet PIG ipak ostati i u strukovnim školama, premda sa smanjenom satnicom od 32 sata, a i dalje će biti zastupljen i GOO kao međupredmetna tema.

Jasminka **Martinović** (HUP) nadovezala se na prethodna izlaganja i predložila da se u provedbu mjere 12.2 pod suradnicima navede i Agencija za strukovno strukovni odgoj i obrazovanje odraslih (ASOO).

Tamara **Šurina** (MPUDT) je komentirala mjeru 7 – Zaštita prijavitelja nepravilnosti, odnosno aktivnost 7.1 - Edukacija službenika i građana o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Istaknula je da MPUDT kroz Akcijski plan za 2025-2027 uz Strategiju sprječavanja korupcije, koji je u fazi donošenja, previđa provedbu niza edukativnih aktivnosti za različite skupine sudionika: povjerljive osobe, službenike, trgovačka društva u vlasništvu države u JLP(R)S, sindikalne povjerenike i sl., ali ne predviđa ciljane edukacije za građane. Stoga je predložila reformulaciju naziva aktivnosti, kako bi bio usklađen s relevantnim planovima MPUDT-a, ukoliko druga tijela nemaju predviđene ciljane edukacije za građane. Istaknula je da je kao suradnik u ovoj mjeri naveden Ured Pučke pravobraniteljice, te upozorila na potrebu koordinacije aktivnosti između ta dva tijela.

Saša **Šegrt** (UZUVRH) je pojasnila da je prijedlog Nacrta NAP POV-a i dalje interni dokument, te da će se UZUVRH obratiti drugim predloženim tijelima tek nakon što se Savjet usuglasi oko prijedloga. S obzirom da je prethodno utvrđena suglasnost oko uključivanja područja Zaštite okoliša i klimatskih promjena u nacrt NAP-a, UZUVRH se obratio Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije i Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), koji je zatim pripremio prijedlog mjere 11 – Podizanje javne svijesti o zaštiti okoliša i klimatskim promjenama. Dodala je da

bi se stoga MPUDT trebao izjasniti želi li biti nositelj mjere 7. Također, istaknula je da se UZUVRH može obratiti Uredu Pučke i provjeriti želi li Ured biti uključen u NAP, i u kojem svojstvu, ali da je uobičajeno da nositelji mjera koordiniraju oblikovanje mjera.

Gđa **Šurina** je pojasnila da je MPUDT suglasno biti nositelj mjera s obzirom na niz aktivnosti koje provodi vezano uz zaštitu prijavitelja nepravilnosti te predložila da UZUVRH kontaktira Ured Pučke pravobraniteljice i provjeri mogu li se uključiti u provedbu određenih aktivnosti kao suradnici ili nositelji zasebne mjere. Također, pozvala je UZUVRH da se nakon toga obrati MPUDT s prijedlogom naziva trenutne aktivnosti 7.1.

Gđa **Šegrt** je pojasnila da je primarno odrediti područja na kojima se želi učiniti iskorak (drugim riječima: definirati mjere) i odrediti tko bi bili njihovi nositelji. S obzirom da su nositelji najbolje upoznati sa stanjem u konkretnom području oni bi trebali dati konačan prijedlog i naziva mjere, i oblikovati ih, u suradnji sa suradnicima i eventualno drugim akterima. Dodala je da UZUVRH i MPUDT o tome mogu nastaviti bilateralno razgovarati.

Za riječ se javila Oriana **Ivković Novokmet** (Gong) i izrazila mišljenje da je aktivnost 9.2 – Proširenje podrške za OCD, uključujući osiguranje sredstava za istraživačko novinarstvo dobra i važna, no nedorečena. Kao nositelj naveden je UZUVRH, no s obzirom da ideja mjere nije financirati bilo kakve aktivnosti civilnog društva, već one programe i aktivnosti koji se tiču načela POV-a, trebalo bi precizirati njezin naziv.

Helena **Beus** (UZUVRH) se usuglasila, rekavši da je za formulaciju ove mjere nužno dobiti povratne informacije od MKM, čiji predstavnici nisu prisutni na sjednici. Iznijela je stav UZUVRH-a da bi MKM trebao biti nositelj aktivnosti kako bi se mjera mogla uspješno provesti.

Jasminka **Martinović** (HUP) upitala je mogu li se u tu aktivnost kao suradnici uključiti i predstavnici HUP-Udruge novinskih izdavača u smislu korisnika edukacija ili korištenja sredstava, dodavši da su oni također dio civilnog društva, premda registrirani temeljem Zakona o radu. Oriana **Ivković Novokmet** (Gong) primijetila da je HUP-Udruga novinskih izdavača predstavnik poduzetnika te dodala da ova aktivnost ne mora nužno uključivati edukacije, već je primarno riječ o oživljavanju korištenja otvorenih podataka u smislu borbe protiv korupcije. Melisa **Skender** (HND) je ponovila da bi MKM trebao biti izgledni nositelj predložene mjere, te predložila da se, nakon što bude dovršen Zapisnik, zainteresirani za to područje obrate MKM-u sa prijedlogom zajedničkog sastanka u cilju iznalaženja rješenja, kao i u prethodnim slučajevima mjera vezanih uz pravo na pristup informacijama ili fiskalnu transparentnost.

Marko **Ercegović** (UG) osvrnuo se na mjeru u nadležnosti Ministarstva financija i naveo da postoje srednjoročni planovi da se dodatno proširi objava podataka JLP(R)S vezana uz financije, no nije izvjesno mogu li ti planovi ući u vremenski obuhvat ovoga NAP-a. Vezano uz mjeru 8 – Unapređenje referendumskih aktivnosti, koja se trenutno nalazi u području C – Borba protiv korupcije, predložio je da se ta mjera premjesti u područje D – Sudjelovanje javnosti. Prijedlog je obrazložio činjenicom da je primarni cilj mjere da se unaprijedi neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju, osobito s obzirom na to da je većina ispitanika u sektorskoj analizi i savjetovanju istaknula sudjelovanje javnosti kao najvažnije sekundarno područje budućeg NAP-a. Također, g. Ercegović je zatražio dodatno pojašnjenje MPUDT-a vezano uz predloženu aktivnost 1.4 – Jačanje mehanizama za proaktivnu objavu informacija na lokalnoj i regionalnoj razini, u kojoj su OCD-ovi i 3 nacionalne udruge lokalnih vlasti stavljene kao suradnici, a nije jasno o kojim aktivnostima bi se radilo.

Anita **Markić** (PI) se nadovezala na izlaganje g. Ercegovića vezano uz aktivnost 1.4 te izvijestila da

je Ured PI u pisanom očitovanju naveo da nije jasno što podrazumijeva “jačanje mehanizma za proaktivnu objavu”, s obzirom da ZPPI propisuje što su JLP(R)S dužne proaktivno objavljivati. Također, upozorila je da bi u tom kontekstu PI trebao biti uključen u ovu aktivnost. Upozorila je da sve mjere i aktivnosti moraju biti precizno formulirane, a njihov sadržaj jasan kako bi svi uključeni znali koje su njihove obaveze te mogli provesti i o njima izvješćivati. Primjerice, vezano uz aktivnost 1.1. “jačanje svijesti o pravu na pristup informacijama putem kampanja za građane”, potrebno je precizirati o kojem vidu kampanja se radi i s kojim sredstvima će se one provesti. Na kraju je gđa Markić izrazila uvjerenje da će se svi nositelji imati priliku pisano očitovati nakon održavanja bilateralnih sastanaka.

Saša **Šegrt** (UZUVRH) je potvrdila da se u dokumentu radi o prijedlozima: na bilateralnim sastancima, odnosno u manjim radnim skupinama, trebalo bi doraditi prijedloge mjera, koji bi se zatim mogli raspisati. Idealno bi bilo da se ti sastanci održe tijekom ožujka, kako bismo imali definirane mjere, koje bi zatim njihovi nositelji, u suradnji sa sunositeljima, mogli završno oblikovati i raspisati.

Predsjedavajuća **Metelko-Zgombić** potvrdila je da u vezi otvorenih pitanja nositelji, poput Ureda PI za mjeru 1, trebaju održati sastanke s drugim zainteresiranim članovima Savjeta, te zatim pokušati usuglasiti mjeru i aktivnosti i oblikovati ih.

Saša **Šegrt** (UZUVRH) je dodala da se mjere koje se čine definiranim, poput mjere 3 – Zaštita osobnih podataka ili mjere 8 – Unapređenje referendumske aktivnosti (za koju je iznesen tek prijedlog da se mjera u cjelini prebaci u drugo tematsko područje (iz C - Borba protiv korupcije u D – Sudjelovanje javnosti)) mogu oblikovati i opisati.

Igor **Vulje** (AZOP) je o predloženoj mjeri 3 – Zaštiti osobnih podataka naveo kako AZOP kao nadzorno tijelo smatra da je u NAP-u važno zadržati edukativne aktivnosti vezane uz zaštitu osobnih podataka. Istaknuo je kako AZOP proaktivno koristi sve i druge kanale kako bi doprli do svih dionika, od gospodarstvenika do opće populacije, ali da u suradnji s Državnom školom za javnu upravu (DŠJU) planiraju nastaviti provoditi edukativne module. Ovi moduli ne predstavljaju samo edukaciju o zakonodavnom okviru, već su njihova dodana vrijednost pitanja i odgovori vezani uz aktualnu tematiku i stvarne probleme s kojima se predstavnici državnih tijela susreću.

Predsjedavajuća **Metelko-Zgombić** zahvalila je svima na izlaganjima i raspravi i predložila da UZUVRH svakom pojedinačnom nositelju uputi dopis s molbom da se precizno očituje o njima, kako bi se pokušale formulirati mjere. Predložila je da se potrebne konzultacije održe po mogućnosti tijekom ožujka, te da se do 15. travnja 2025. dostave konkretni prijedlozi, nakon čega bi se oni mogli finalizirati i pripremiti javno savjetovanje.

Melisa **Skender** (HND) predložila je da u zapisnik svakako uđe inicijativa za održavanjem bilateralnih sastanaka oko pojedinih mjera za koje se na sjednici utvrdilo da nema jedinstvenog mišljenja, kako bi se osiguralo da mjere budu oblikovane u suradnji civilnog i javnog sektora, sukladno standardima POV inicijative.

Predsjedavajuća **Metelko-Zgombić** je potvrdila da je postignut dogovor o zajedničkim sastancima na kojima će članovi Savjeta zainteresirani za otvorena pitanja pokušati pronaći zajednička stajališta i usuglasiti prijedloge mjera. Svi prijedlozi naći će se na sljedećoj sjednici Savjeta, planiranoj za svibanj 2025., na završnu potvrdu prijedloga NAP-a. Podsjetila je da je Savjet uvijek do sada uspio prevladati različite stavove i postići konsenzualan dogovor u izradi konkretnih prijedloga te da nema razloga da se takva praksa ne nastavi. Nakon toga pozvala je prisutne da prihvate zaključak u skladu

s iznesenim.

Prijedlog je konsenzusom prihvaćen.

Ad 3. Razno

Predsjedavajuća je zamolila Sašu Šegrt da s prisutnima podijeli novosti iz POV inicijative u razdoblju od prethodne sjednice. Gđa Šegrt je podijelila sljedeće informacije:

- Izvješće je objavljeno na stranicama Ureda za udruge, prevedeno na engleski i podneseno Tajništvu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast.
- Izvješće Neovisnog mehanizma izvješćivanja je također predano POV-u i u postupku usvajanja, te ga očekujemo tijekom ovog tjedna. Izvješće će nam biti proslijeđeno na 21-dan na komentare, nakon čega će biti objavljeno. Najavljujemo da ćemo vam ga uskoro proslijediti, uz molbu da komentare pošaljete u kraćem roku. Nakon što POV finalizira izvješće, Ured će ga prevesti i objaviti na podstranici POV-a;
- Uspostavljena je mailing lista svih članova „Višesektorskih foruma“, poput Savjeta POV inicijative u Hrvatskoj, te su svi pozvani da se priključe, kako bi izravno pratili novosti iz inicijative.
- sljedeći Globalni samit trebao bi se održati od 7. do 9. listopada 2025. godine u gradu Vitoria-Gasteiz, Španjolskoj. Svi članovi Savjeta pozvani su da se uključe u predlaganje tema ili prioritiziranje već predloženih popunjavanjem kratkog upitnika do 14. ožujka 2025. Na marginama samita održat će se i Regionalni sastanak POV inicijative
- Od 1. listopada 2025, bit će upražnjena 3 mjesta u Upravljačkom odboru POV inicijative, s obzirom na istek mandata Čilea, Njemačke i Indonezije, s time da Čile ima pravo na reizbor. Uskoro se očekuje raspisivanje poziva za candidature, a izbori bi trebali trajati do konca svibnja. Hrvatska je u dva mandata bila članica Upravljačkog odbora (od 2014.-2016., te od 2016.-2018.)
- Članarina za sudjelovanje u inicijativi povećana je na 130.000 USD (minimum 67,500 USD), a sredstva su rezervirana na poziciji Ureda za udruge. O postupku plaćanja članarine odlučit će se nakon najavljenog *briefinga* iz Tajništva o pozicioniranju POV-a u aktualnoj situaciji.
- Prijedlozi reformi/promjena na bilo kojoj razini vlasti mogu se do 31. svibnja 2025. prijaviti na tzv. *Open Gov Challenge* poziv. Sve prijave sudjeluju u izboru za nagrade, koje će biti dodijeljene i predstavljene na samitu u Španjolskoj.
- Open Gov Week 2025 održava se 19.-23. svibnja, a fokus je na provedbi i pomicanju mjera koje sudjeluju u OpenGov challenge inicijativi.

S obzirom da dodatnih komentara nije bilo, predsjedavajuća je zaključila i 3. točku dnevnog reda te zahvalivši svima na sudjelovanju, zatvorila 13. sjednicu Savjeta POV inicijative.

Zaključci:

1. Usvojen je Zapisnik 12. sjednice Savjeta.
2. Ured za udruge će se dopisom obratiti predloženim nositeljima mjera s molbom da se očituju o prijedlozima mjera. Otvorena pitanja pokušat će se usuglasiti u konzultacijama s drugim zainteresiranim članovima Savjeta. Rok za dostavu očitovanja bit će 15. travnja 2025, nakon čega se uobličeni nacrt planira uputiti u javno savjetovanje.

Sjednica je završila u 13:45 sati.

Zapisnik sastavila:

Saša Šegrt, v.r.

Odobrila:

Andreja Metelko-Zgombić, v.r.

Suglasna:

Helena Beus, v.r.